

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 21 listopada 2017 r.

DSWM-WOPG.0916.2.2017.PK,BT

Pan Wiesław Turzański
Sekretarz Generalny
Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej
ul. Litewska 11/13
00-589 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U., nr 185, poz. 1092) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w terminie od 16 sierpnia do 15 września br. przeprowadziło kontrolę w Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej (dalej: ZHR) z siedzibą w Warszawie przy ul. Litewskiej 11/13. (w tym kontrolę na miejscu realizacji zadania 16 sierpnia 2017 r.).

Kontrolą objęto prawidłowość wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania pn. *„Organizowanie kolonii i innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim”*, w części dotyczącej organizowania w Polsce edukacyjnych obozów dla młodzieżowych animatorów środowisk polskich za granicą (obszar II zadania publicznego).

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji ww. zadania publicznego, w tym w szczególności:

- stopnia realizacji zadania;
- efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania;

¹ Zespół kontrolujący w składzie:

- 1) Beata Tartowska, główny specjalista w Wydziale Oświaty Polskiej za Granicą w Departamencie Strategii i Współpracy Międzynarodowej – na podstawie upoważnienia nr 30/2017 z 7 sierpnia 2017 r.;
- 2) Piotr Kowalewski, kierownik zespołu kontrolującego, starszy specjalista w Wydziale Oświaty Polskiej za Granicą w Departamencie Strategii i Współpracy Międzynarodowej – na podstawie upoważnienia nr 29/2017 z 7 sierpnia 2017 r.

- prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Na podstawie wyników kontroli pozytywnie oceniono wykorzystanie dotacji przekazanej na realizację zadania publicznego przez ZHR w zakresie objętym kontrolą.

W wyniku ogłoszonego przez Ministra Edukacji Narodowej otwartego konkursu ofert na realizację ww. zadania publicznego, w ramach części konkursu dotyczącej organizowania w Polsce edukacyjnych obozów dla młodzieżowych animatorów środowisk polskich za granicą, 12 maja 2017 r. została zawarta umowa (nr MEN/2017/DSWM/860) pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a ZHR, na realizację ww. zadania publicznego w terminie od 12 maja do 15 grudnia 2017 r. Zgodnie z zawartą umową, podmiotowi na realizację zadania przekazano dotację w wysokości 40.000 zł.

Zgodnie z ofertą, Zleceniobiorca zobowiązany był do zorganizowania w partnerstwie z organizacjami harcerskimi działającymi na terenie Białorusi, Ukrainy, Litwy i Szwecji działań szkoleniowo-edukacyjnych, których celem było przygotowanie 23 liderów – młodzieżowych animatorów środowisk lokalnych. Działania szkoleniowo-edukacyjne były skierowane do polskiej młodzieży z ww. państw w wieku 15 – 18 lat, aktywnie uczestniczącej w systematycznej nauce języka polskiego, zaangażowanej w działania wolontariatu swojej organizacji.

Realizacja głównego działania w ramach zadania, tj. zorganizowanie w Polsce w dniach 15 – 21 sierpnia 2017 r. obozu „Szkoła Kresy 2017” dla harcerzy z Białorusi, Ukrainy, Litwy i Szwecji, poprzedzona była działaniami służącymi przygotowaniu obozu, obejmującymi rekrutację uczestników obozu, opracowanie materiałów programowych i przygotowanie dokumentacji dla uczestników projektu, rekrutację kadry i spotkania z potencjalnymi uczestnikami projektu w miejscu ich zamieszkania, celem zapoznania ich z programem, terminami i zasadami uczestnictwa w obozie, przygotowanie sprzętu, zakup materiałów i nagród, dopełnienie obowiązków wynikających z przepisów prawnych.

Program pobytu harcerzy w Polsce obejmował następujące zajęcia:

- 1) warsztaty, w ramach których uczestnicy zapoznali się z regulaminem obozu i metodyką harcerską, uczyli się patriotycznych piosenek, poznawali najważniejsze zabytki polskiego dziedzictwa historyczno-kulturowego, uczestniczyli w wykładach o tematyce historycznej oraz o tożsamości narodowej;
- 2) spotkania z rówieśnikami harcerskimi na wspólnych kominkach, uroczystościach i zajęciach harcerskich, których celem było nawiązanie współpracy partnerskiej;
- 3) warsztaty nauki pisania mini projektów oraz zajęcia związane z ich tworzeniem i aplikowaniem o środki z Unii Europejskiej na ich realizację;

- 4) zwiedzanie miejsc historycznych Warszawy z uczestnikiem Powstania Warszawskiego;
- 5) zwiedzanie Gdyni i Sopotu.

W kolejnym etapie projektu, tj. od 19 sierpnia 2017 r. do 15 listopada 2017 r., uczestnicy zobowiązani zostali do opracowania i realizacji w swoich środowiskach lokalnych mini projektów.

Kontrolą objęto realizację części zadania, tj. okres od 12 maja 2017 r. do 15 września 2017 r. (od dnia podpisania umowy nr MEN/2017/DSWM/860 do daty zakończenia kontroli). Kontrolą objęto kwotę 38 100 zł wydatkowaną w tym okresie, stanowiącą 95,25 % kwoty dotacji.

Ocenę kontrolowanej działalności uzasadniają ustalenia z kontroli.

I. Stopień realizacji zadania, w tym efektywność, rzetelność i jakość jego wykonania.

1. Kontrola potwierdziła realizację działań przewidzianych w harmonogramie. Działania szkoleniowo-edukacyjne dla grupy harcerzy polskiego pochodzenia z Białorusi, Ukrainy, Litwy i Szwecji zostały zorganizowane zgodnie z ofertą. Wnioskodawca przeprowadził zaplanowane warsztaty, zajęcia i spotkania. Kontrolę realizacji zadania na miejscu przeprowadzono 16 sierpnia 2017 r. Zgodnie z harmonogramem realizacji zadania, tego dnia uczestnicy zwiedzali miejsca historyczne Warszawy oraz uczestniczyli w warsztatach nauki pisania mini projektów, prowadzonych w miejscu zakwaterowania. W opinii kontrolujących cele zadania obejmujące kształcenie liderów harcerskich, animatorów środowisk polskich za granicą oraz zapoznanie uczestników z wybraną tematyką z zakresu historii i geografii Polski zostały osiągnięte.
2. Zgodnie z ofertą rekrutację uczestników przeprowadziły partnerskie organizacje harcerskie na Białorusi, Ukrainie, Litwie i w Szwecji, z uwzględnieniem kryteriów określonych przez ZHR: wiek uczestników, predyspozycje lidarskie, dobra znajomość języka polskiego, pełnienie funkcji zastępowego przez co najmniej 1 rok oraz nienaganna opinia w środowisku.
3. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o systemie oświaty dotyczącymi organizacji letniego wypoczynku², ZHR dokonał zgłoszenia zamiaru zorganizowania wypoczynku Pomorskiemu Kuratorowi Oświaty. Kierownik, opiekunowie, osoby zatrudnione do prowadzenia warsztatów i zajęć posiadały kwalifikacje i kompetencje, określone w ustawie o systemie oświaty³.
4. Organizator wypoczynku spełnił określone przepisami wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higienicznych warunków wypoczynku⁴.

² Art. 92d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r., poz. 1943, z późn. zm.).

³ Art. 92p ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁴ Art. 92c ust. 2-3 ustawy o systemie oświaty.

II. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych na realizację zadania.

1. Kwota 38.100 zł objęta kontrolą była wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie (§1 ust.1 umowy). Wydatki dokonywane były w terminach określonych umową oraz obejmowały koszty kwalifikowalne określone w § 6 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*.
2. ZHR posiadał wyodrębniony rachunek bankowy oraz kartę płatniczą przeznaczoną wyłącznie do obsługi zadania.

Uwagi dotyczące kontrolowanego obszaru:

1. Z rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi projektu finansowano koszty przelewów bankowych; ZHR dokonywał na bieżąco zwrotów tych kosztów z własnego rachunku bankowego.
Zgodnie z § 4 ust. 6 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* do kosztów obsługi zadania publicznego zalicza się m. im. koszty prowadzenia rachunku bankowego, ale nie przelewów.
2. Stwierdzono dokonywanie płatności związanych z realizacją umowy w formie gotówkowej na zakup usług transportowych, zakwaterowania i wyżywienia oraz biletów na basen i rejs statkiem na łączną kwotę 33 570 zł.

Zgodnie z § 5 ust. 4 pkt. 3 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*, zleceniobiorca powinien dokonywać płatności związanych z realizacją umowy w formie bezgotówkowej – przelewem bezpośrednio z rachunku bankowego. Inne formy płatności są dopuszczalne jedynie w uzasadnionych przypadkach.

Wobec powyższego, preferowaną formą płatności jest przelew bankowy lub płatności kartami płatniczymi wystawionymi do konta projektowego. ZHR dokonując wielokrotnych płatności gotówkowych nie zastosował się do ww. zasady.

Zleceniobiorca wyjaśnił, że płatności gotówkowe były dokonywane z uwagi na fakt, iż sprzedawcy i usługodawcy prosili o płatności gotówką. ZHR zobowiązał się do wybierania w przyszłości usługodawców, u których będzie możliwość dokonywania płatności przelewowych.

III. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Dokumentacja związana z realizowanym zadaniem była prowadzona prawidłowo.

1. Zgodnie z umową zleceniobiorca dochował obowiązku informowania o współfinansowaniu zadania przez MEN.
2. Dokumentacja merytoryczna z realizacji zadania obejmująca listy uczestników i programy szkoleń prowadzona była prawidłowo. ZHR posiadał kopie materiałów przekazywanych uczestnikom.

3. Podczas przeprowadzania kontroli ZHR posiadał dokumenty finansowe w zakresie wydatków poniesionych na łączną kwotę 38.100 zł. Dokumentacja ta prowadzona była prawidłowo.
4. Dokumentacja księgową była prowadzona w sposób rzetelny i przejrzysty. Zleceniobiorca prowadził dokumentację księgową dotyczącą realizacji zadania odrębnie w stosunku do innych kosztów własnej działalności, m.in. poprzez wydzielenie ewidencji otrzymanych i wydatkowanych środków pochodzących z dotacji w księgowym planie kont stosowanym przez zleceniobiorcę. Zapisy księgowe odzwierciedlały na bieżąco koszty i wydatki dotyczące realizacji zadania.
5. Dokumenty finansowe były opisywane przez Zleceniobiorcę w sposób określony w *Zasadach przyznawania i rozliczania dotacji*. Opisy zawierały przeznaczenie dokonanych zakupów. Na dokumentach znajdowały się podpisy osób odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych czynności służbowych.

W przypadku wykonywania zadań publicznych zleconych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, mając na uwadze ww. uwagi dotyczące kontrolowanej działalności, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujący wniosek:

- płatności związane z realizacją zleconego zadania publicznego należy, oprócz uzasadnionych przypadków, dokonywać zgodnie z *Zasadami przyznawania i rozliczania dotacji*, w formie bezgotówkowej – przelewami bezpośrednio z rachunku bankowego.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o złożenie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykorzystania wniosku lub o przyczynach jego niewykorzystania.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

DYREKTOR GENERALNY
Joanna Szczawińska

